

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 409

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 19 aprilie 2021

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 779 din 4 noiembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 și ale art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori	2–5
Decizia nr. 855 din 26 noiembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	6–8
Decizia nr. 878 din 15 decembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, ale art. 551 și ale art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	9–11
Decizia nr. 880 din 15 decembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	12–14
Decizia nr. 10 din 14 ianuarie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 779

din 4 noiembrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 și ale art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 și ale art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, excepție ridicată de Societatea Banca Comercială Română — S.A. cu sediul în București în Dosarul nr. 1.513/2/2015 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.326D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 3 noiembrie 2020, în prezența reprezentantului ales al autoarei excepției de neconstituționalitate și al părții Asociația Română a Băncilor din București, doamna avocat Mihaela Ceașescu, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 50 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 4 noiembrie 2020, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin încheierea din 25 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.513/2/2015, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 și ale art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori**, excepție ridicată de Societatea Banca Comercială Română — S.A. cu sediul în București într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 193/2000.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, în măsura în care acestea vizează și contractele individuale în curs de executare, și nu doar modelele de contract ale profesionistului. Astfel, se încalcă separația puterilor în stat, principiul neretroactivității, dreptul la apărare, dreptul de proprietate și libertatea economică și a comerțului. În acest sens, se menționează faptul că principiul separației puterilor în stat este încălcat, deoarece dispozițiile criticate permit judecătorului să emită dispoziții general obligatorii prin hotărârea pe care urmează să o pronunțe în cauză prin care să oblige profesionistul să modifice toate contractele în care se regăsesc aceste clauze sau clauze similare, deși aceste contracte nu au făcut obiectul analizei instanței. Or, acțiunea în justiție prin care se verifică circumstanțele încheierii unuia sau mai multor contracte determinate nu poate avea ca efect înlăturarea unei

clauze din toate contractele profesionistului și nu poate fi asimilată unei acțiuni în justiție prin care se verifică o practică ilicită a unui profesionist. Efectul *erga omnes* poate fi conceput doar dacă se produce asupra contractelor având elemente de fapt și de drept identice, ipoteză greu de întâlnit având în vedere factorii diverși care stau la baza încheierii contractelor și procesul particular de negociere ce însoțește fiecare contract în parte. O clauză poate fi calificată drept abuzivă doar dacă este inserată într-un anumit context. Nu se face o analiză concretă a factorilor ce au determinat încheierea contractelor și nu se permite profesionistului să își facă apărărilor și să administreze probele necesare pentru fiecare contract în parte. Totodată, se încalcă dreptul de proprietate și libertatea economică, întrucât, pe de o parte, dreptul de proprietate asupra creanțelor izvorâte din contractele de credit în curs de executare devine precar și incert, iar, pe de altă parte, se permite instanței de judecată să intervină în contractele unui profesionist fără ca acestea să fi fost reclamate și analizate, ceea ce creează premisele afectării circuitului juridic aferent serviciilor de creditare și libertății prestării acestor servicii. De asemenea, se susține că principiul constituțional al neretroactivității legii civile este afectat, deoarece, pe de o parte, legea nu permite instanței de judecată să aplice legea contravențională mai favorabilă faptei contravenționale cercetate și, pe de altă parte, legea tinde să producă efecte pentru fapte juridice, respectiv acte juridice încheiate anterior intrării sale în vigoare, în contextul inexistenței la data încheierii contractelor litigioase a vreunei prevederi legale care să permită unei instanțe să dispună modificarea generală a condițiilor contractuale, indiferent dacă măsura ar fi cerută sau agreată de clienții băncii. Reglementarea contestată contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune crearea și asigurarea unui climat de stabilitate juridică.

5. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie.

6. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 12 și ale art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 3 august 2012, care au următorul cuprins:

— Art. 12: „(1) În cazul în care constată utilizarea unor contracte de adeziune care conțin clauze abuzive, organele de control prevăzute la art. 8 vor sesiza tribunalul de la domiciliul sau, după caz, sediul profesionistului, solicitând obligarea acestuia să modifice contractele aflate în curs de executare, prin eliminarea clauzelor abuzive.

(2) La cererea de chemare în judecată va fi anexat procesul-verbal întocmit potrivit art. 11.

(3) Asociațiile pentru protecția consumatorului care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 30 și 32 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, îl pot chema în judecată pe profesionistul care utilizează contracte de adeziune care conțin clauze abuzive, la instanța prevăzută la alin. (1), pentru ca aceasta să dispună încetarea folosirii acestora, precum și modificarea contractelor aflate în curs de executare, prin eliminarea clauzelor abuzive. Dispozițiile art. 13 alin. 1 și (4) sunt aplicabile.

(4) Dispozițiile alin. (1)—(3) nu aduc atingere dreptului consumatorului căruia i se opune un contract de adeziune ce conține clauze abuzive de a invoca nulitatea clauzei pe cale de acțiune ori pe cale de excepție, în condițiile legii.”;

— Art. 13: „(1) Instanța, în cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, obligă profesionistul să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare, precum și să elimine clauzele abuzive din contractele preformulate, destinate a fi utilizate în cadrul activității profesionale.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), instanța va aplica și amenda contravențională prevăzută la art. 16.

(3) Dacă instanța constată că nu sunt clauze abuzive în contract, va anula procesul-verbal întocmit.

(4) Hotărârea este supusă numai apelului.”

11. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) — *Principiul separației și echilibrul puterilor în stat*, art. 15 alin. (2) — *Principiul neretroactivității legii*, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 45 — *Libertatea economică* și art. 135 — *Economia*.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, prin Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 20 iulie 2016, sau Decizia nr. 353 din 24 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 835 din 21 octombrie 2016.

13. Cu acele prilejuri, Curtea a constatat că acțiunea prevăzută de art. 12 alin. (1)—(3) din Legea nr. 193/2000 este o acțiune *in rem*, promovată de subiectele de drept îndrituite (Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor și specialiști autorizați ai altor organe ale administrației publice și asociațiile pentru protecția consumatorului), nefiind, așadar, o acțiune personală a consumatorului. Dispozițiile legale criticate privesc o acțiune în încetare care prin natura ei își produce efectele pentru viitor. Spre deosebire de art. 253 alin. (1) lit. b) din Codul civil care face referire la dreptul unei persoane de a cere instanței încetarea încălcării și interzicerea pentru viitor, dacă aceasta durează încă, pentru apărarea drepturilor sale nepatrimoniale, acțiunea în încetare prevăzută de Legea nr. 193/2000 este o acțiune specială care vizează, indirect, și drepturi patrimoniale. Având în vedere cele de mai sus, Curtea a constatat că acțiunea prevăzută la art. 12 și 13 din Legea nr. 193/2000 este o acțiune în încetare ale cărei efecte se produc numai pentru viitor.

14. Acțiunea în încetare prevăzută de lege are, în principiu, un caracter sancționator și nu de indemnizare a consumatorilor și are rolul de a descuraja operatorii economici de la adoptarea unor comportamente contrare legii. În cadrul acestor acțiuni, judecătorul procedează la examinarea *in abstracto* a clauzelor din contractele de adeziune, adică analizează dacă respectiva clauză este susceptibilă să cauzeze un dezechilibru economic semnificativ între consumator și profesionist, în general, dezechilibru generat de raportul inegal de forțe și care este de natură obiectivă, fiind apreciat de către judecător prin raportare la un echilibru ideal. Nu este esențial ca efectul clauzei să fie pe cale să se producă sau să se fi produs. Cu alte cuvinte, în această ipoteză, nu este neapărat necesar ca o astfel de clauză să fi produs efecte asupra patrimoniului consumatorului. Această poziție de dezechilibru este de natură să justifice prevederile legale criticate. Curtea Constituțională a constatat în jurisprudența sa, în acord cu cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, iar un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice în mod rațional și obiectiv (a se vedea Decizia nr. 513 din 20 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 11 iulie 2006). Or, profesioniștii nu se află în aceeași situație cu aceea a consumatorilor.

15. De asemenea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat în Ordonanța din 16 noiembrie 2010, pronunțată în Cauza C-76/10 *Pohotovost' s.r.o. împotriva Iveta Korčková*, punctul 37, că, „potrivit unei jurisprudențe constante, sistemul de protecție pus în aplicare prin Directiva 93/13/CEE se bazează pe ideea că un consumator se găsește într-o situație de inferioritate față de un vânzător sau un furnizor în ceea ce privește atât puterea de negociere, cât și nivelul de informare, situație care îl conduce la adeziunea la condițiile redactate în prealabil de vânzător sau furnizor, fără a putea exercita o influență asupra conținutului acestora” (a se vedea și Hotărârea din 27 iunie 2000, pronunțată în cauzele C-240/98-C244/98, *Océano Grupo Editorial și Salvat Editores*, punctul 25, precum și Hotărârea din 26 octombrie 2006, pronunțată în Cauza C-168/05, *Mostaza Claro*, punctul 25).

16. Prin Hotărârea Curții (Camera întâi) din 26 aprilie 2012, pronunțată în Cauza C-472/10, *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság împotriva Invitel Távközlési Zrt*, Curtea de la Luxemburg a statuat că articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13 coroborat cu articolul 7 alineatele (1) și (2) din aceasta trebuie interpretat în sensul că nu se opune posibilității ca o constatare a nulității unei clauze abuzive care figurează în condițiile generale ale contractelor încheiate cu consumatorii, efectuată în cadrul unei acțiuni în încetare, menționată la articolul 7 din directivă, formulate împotriva unui vânzător sau a unui furnizor în interes public și în numele consumatorilor de un organism desemnat de legislația națională, să producă, în conformitate cu această legislație, efecte față de toți consumatorii care au încheiat cu respectivul vânzător sau furnizor un contract căruia îi sunt aplicabile aceleași condiții generale, inclusiv față de consumatorii care nu erau părți la procedura în încetare; de asemenea, în cazul în care caracterul abuziv al unei clauze din condițiile generale ale contractelor a fost constatat în cadrul unei astfel de proceduri, instanțele naționale sunt obligate, și în viitor, să stabilească din oficiu toate consecințele prevăzute de dreptul național care decurg din această constatare pentru ca respectiva clauză să nu creeze obligații pentru consumatorii care au încheiat cu respectivul vânzător sau furnizor un contract căruia i se aplică aceleași condiții generale.

17. Prin Decizia nr. 11 din 17 ianuarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 25 februarie

2013, Curtea Constituțională a statuat, în legătură cu prevederile art. 7 din Legea nr. 193/2000, că dispozițiile legale criticate reprezintă opțiunea legiuitorului, care a adoptat aceste măsuri ca urmare a constatării faptului că foarte multe dintre contractele încheiate între profesioniști și consumatori sunt contracte de adeziune, în care consumatorii nu au, în realitate, decât posibilitatea de a accepta sau nu semnarea unui contract (din cauze care țin, în general, de poziția pe piață a respectivilor profesioniști), fără o negociere a clauzelor contractuale care sunt impuse de către profesioniști. Legea nr. 193/2000 conține în anexa sa și o listă exemplificativă a clauzelor considerate ca fiind abuzive. Așadar, profesioniștii au la dispoziție un instrument legal care le oferă posibilitatea să își adapteze în timp util conduita în cazul în care propun bunuri și servicii unor consumatori.

18. Curtea Constituțională a reținut că art. 13 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 prevede că instanța, în cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, obligă profesionistul să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare, și nu cele deja executate, precum și să elimine clauzele abuzive din contractele preformulate, destinate a fi utilizate în cadrul activității profesionale. Potrivit art. 1.175 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, *„Contractul este de adeziune atunci când clauzele sale esențiale sunt impuse ori sunt redactate de una dintre părți, pentru aceasta sau ca urmare a instrucțiunilor sale, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare.”*

19. Totodată, prin Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016, precitată, paragraful 54, Curtea a reținut că, potrivit legii, instanța judecătorească este unica autoritate care se va pronunța asupra existenței sau inexistenței clauzelor abuzive dintr-un contract. Curtea a mai statuat, reamintind propria sa jurisprudență, că art. 13 din lege, pe lângă răspunderea civilă delictuală pe care o reglementează, prevede și o răspundere contravențională. Așadar, existând două tipuri de răspundere, una delictuală, cealaltă contravențională, există și două tipuri de sancțiuni. Împrejurarea că actul de sesizare a instanței, care circumscrie cadrul procesual al controlului efectuat de către aceasta, este diferit în funcție de calea aleasă de persoana ce are calitatea de consumator nu impiedică cu nimic asupra dreptului la apărare al profesionistului, care are posibilitatea de a-și exercita garanțiile prevăzute de legea procesuală civilă, formulând apărărilor pe care le consideră pertinente și utile cauzei. Însă sancțiunea obligării profesionistului să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare nu are natură contravențională, ci are o natură civilă, fiind legată de un contract civil. Sancțiunea civilă intervine pentru săvârșirea, cu vinovăție, a unei fapte ilicite și, în subsidiar, pentru cauzarea de prejudicii, chiar dacă, potrivit legii, profesionistul nu este obligat la plata unor despăgubiri. Este adevărat că, potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 193/2000, în cazul prevăzut la alin. (1), instanța va aplica și amenda contravențională prevăzută la art. 16 din lege, în situația încălcării obligației de a nu stipula clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, dar sancțiunea contravențională intervine ca urmare a încălcării unei obligații stabilite printr-o normă de drept public.

20. Prin urmare, obligația profesionistului prevăzută de art. 13 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 este o consecință a încălcării normelor de drept substanțial referitoare la clauzele abuzive. Așadar, clauzele abuzive sunt interzise în baza art. 4 din Legea nr. 193/2000, iar lista exemplificativă a acestora este cuprinsă în anexa la lege. Profesionistul a cunoscut încă de la început faptul că o clauză abuzivă poate antrena răspunderea sa în urma promovării unor acțiuni în justiție de către consumatori. În momentul în care instanța de judecată constată

existența unei clauze abuzive, va obliga profesionistul să o înlăture din toate contractele de adeziune în curs de executare. Efectele acestei înlăturări, potrivit art. 13 din Legea nr. 193/2000, se vor produce pentru viitor. Față de această împrejurare, Curtea nu a putut reține încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție.

21. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție, care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat, Curtea, prin jurisprudența sa precitată, a constatat că, aplicând sancțiunea civilă, în urma verificărilor efectuate, instanța acționează în baza unei competențe conferite de legiuitor. Este adevărat că reglementările legale criticate conferă hotărârii judecătorești efecte juridice particulare în raport cu regula generală a relativității efectelor hotărârilor judecătorești, fără ca obligațiile prevăzute în acestea să poată fi asimilate cu cele ce rezultă dintr-un act de reglementare primară. Efectul relativ al acestui tip de hotărâre nu se referă la un raport juridic concret dintre consumator și profesionist, raportat la un anume litigiu, având în vedere controlul abstract efectuat de judecător în baza art. 12 și 13 din Legea nr. 193/2000, în sensul că nu este apărut un drept subiectiv propriu al titularilor dreptului de sesizare, întrucât ipoteza normativă a dispozițiilor legale criticate vizează contenciosul de ordine publică. Astfel, relativitatea efectelor hotărârii judecătorești va avea în vedere persoana împotriva căreia este formulată sesizarea, persoană ce urmează a-și adapta conduita în funcție de exigențele stabilite prin hotărârea judecătorească.

22. În legătură cu pretinsa încălcare a principiului neretroactivității legii civile, prevăzut de Constituție, Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței sale, concretizată, de exemplu, prin Decizia nr. 330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002, sau Decizia nr. 1.622 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 156 din 8 martie 2012, o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că, în aceste cazuri, legea nouă nu face altceva decât să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare. Rezultă că retroactivitatea legii privește modificarea unei situații pentru trecut, iar nu reglementarea diferită a unei situații juridice pentru viitor. Dispozițiile legale care prevăd dreptul instanței judecătorești de a dispune înlăturarea din toate contractele încheiate de profesionist a clauzelor abuzive sunt norme de procedură care sunt de imediată aplicare, fără a încălca exigențele art. 15 alin. (2) din Constituție.

23. Așadar, Curtea Constituțională a constatat că această competență conferită instanței judecătorești investite cu judecarea unei astfel de acțiuni nu vizează desființarea unei clauze abuzive pentru trecut, ci numai pentru viitor, astfel încât prestațiile deja efectuate în baza contractului nu pot fi desființate. Profesionistul nu mai poate beneficia pentru viitor de avantajele obținute în baza clauzelor abuzive, dar această situație nu poate acredita ideea că hotărârea judecătorească pronunțată în baza art. 13 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 retroactivează.

24. Referitor la critica legată de art. 21 alin. (3) din Constituție cu privire specială asupra opozabilității unor hotărâri judecătorești, Curtea a apreciat că autoritatea de lucru judecat a hotărârilor instanțelor judecătorești care s-au mai pronunțat în privința unei clauze contractuale utilizate de un profesionist într-un proces cu un consumator, potrivit dreptului comun, respectiv cea care este pronunțată în urma acțiunii personale formulate de consumator, se menține până când utilizarea unei clauze-tip

practicate de profesionist este constatată ca fiind abuzivă în cadrul unei acțiuni în încetare, în condițiile art. 12—13 din Legea nr. 193/2000. Această acțiune, în urma căreia judecătorul efectuează un control de tip abstract, nu are în vedere o anumită clauză concretă inserată într-un contract. Cele două categorii de acțiuni nu se confundă, ele având tipologii diferite. Astfel, nu pot fi întrunite condițiile autorității de lucru judecat prevăzute de art. 430—431 din Codul de procedură civilă, respectiv tripla identitate: de părți, obiect și cauză, întrucât, în cazul de față, nu este vorba despre aceeași cauză în ceea ce privește natura juridică a acțiunii promovate.

25. În concluzie, pentru ca un contract în derulare să își mai poată produce efecte juridice după intervenția hotărârii judecătorești prevăzute de art. 13 alin. (1) din Legea nr. 193/2000, părțile la contract urmează să renegocieze condițiile contractuale; profesionistului îi revine, ca o consecință logică, obligația de a invita consumatorul la această renegociere și de a elimina clauzele abuzive din contract, astfel încât contractul în întregul său să respecte prevederile legale și, implicit, drepturile consumatorului.

26. Având în vedere considerentele de mai sus, Curtea nu a putut reține încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii și nici pe cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 24 privind dreptul la apărare.

27. Referitor la încălcarea dreptului de proprietate privată, Curtea a constatat că Legea fundamentală nu ocrotește și nu garantează dreptul de proprietate privată în legătură cu sumele rezultate din clauze abuzive, deci cu încălcarea legii. Curtea a statuat că nici nu se pune problema încălcării dreptului de proprietate, profesionistul nemaiputând pe viitor să încaseze sumele de bani stabilite în baza clauzelor contractuale constatate ca fiind abuzive, nepunându-se în discuție, în cadrul acțiunii în încetare, restituirea sumelor de bani deja încasate.

28. În ceea ce privește libertatea economică, instanța de contencios constituțional a statuat că aceasta nu este absolută, ci comportă anumite limite, iar referitor la raportarea la prevederile art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a) privind economia din Constituție, Curtea a reiterat faptul că Legea nr. 193/2000 conține în anexa sa și o listă a clauzelor considerate ca fiind abuzive, statul ținând cont, astfel, de necesitatea protejării consumatorilor în fața unor abuzuri ale operatorilor economici aflați, din diferite motive, pe poziții de forță.

31. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Banca Comercială Română — S.A. cu sediul în București în Dosarul nr. 1.513/2/2015 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 12 și ale art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 noiembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 855

din 26 noiembrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Dan Dragoș Dumitrașcu în Dosarul nr. 2.128/54/2016 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.111D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, domnul avocat Alex Ștefan Nicolae, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra memoriului depus la dosar de către autorul excepției, prin care se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, și asupra notelor scrise depuse de către partea statului român, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin care se solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 2.201D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Ovidiu Dumitru Toader în Dosarul nr. 5.861/107/2017/a2 al Tribunalului Alba — Secția penală. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Avocatul prezent și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor nr. 2.111D/2018 și nr. 2.201D/2018. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 2.201D/2018 la Dosarul nr. 2.111D/2018, care a fost primul înregistrat.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul domnului avocat Alex Ștefan Nicolae, care apreciază că textul criticat încalcă principiul clarității și previzibilității legii, fapt ce aduce atingere și prevederilor art. 21 alin. (3) și ale art. 24 din Constituție și celor ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Apreciază că motivele de neconstituționalitate invocate în prezenta cauză sunt diferite de cele analizate de Curte în jurisprudența sa. Consideră că modalitatea de reglementare a dispozițiilor art. 8 și art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 determină o confuzie între cele două infracțiuni incriminate de aceste texte de lege, nefiind posibilă o delimitare clară între acestea. Din perspectiva subiectului activ al infracțiunii reglementate de art. 9 din Legea nr. 241/2005, susține că

practica judiciară și doctrina au fost inconsecvente în a stabili dacă acesta este un subiect activ general sau unul calificat. În ceea ce privește infracțiunea reglementată de art. 8 din Legea nr. 241/2005, arată că subiectul activ al acesteia este unul calificat. Subliniază că, în aceste condiții, nu există criterii clare prin aplicarea cărora să se facă diferența între subiecții activi ai celor două infracțiuni. Lipsa unor criterii clare prin aplicarea cărora să se facă diferența între cele două infracțiuni subzistă și în ceea ce privește subiectul pasiv, obiectul juridic, obiectul material. Deși textele sunt redactate diferit, finalitatea lor este aceeași, astfel că toate situațiile practice ce pot fi întâlnite pot fi încadrate în conținutul ambelor norme de incriminare. Susține că nici din perspectiva elementului material nu poate fi realizată o distincție între cele două infracțiuni. Afirmă că există o multitudine de pseudocriterii de delimitare între cele două infracțiuni, făcând imposibilă o delimitare clară între cele două texte de lege, în dezacord cu cerințele de claritate și previzibilitate. Apreciază că, în cazul de față, jurisprudența nu a contribuit la clarificarea celor două dispoziții legale, astfel că instanța de contencios constituțional este competentă să analizeze constituționalitatea dispoziției criticate și să sancționeze viciul de neconstituționalitate.

Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Invocă Decizia nr. 510 din 4 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 15 noiembrie 2017, Decizia nr. 450 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 9 noiembrie 2017, Decizia nr. 435 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 18 octombrie 2017, Decizia nr. 189 din 10 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 2 iunie 2011, Decizia nr. 259 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 17 august 2016, și Decizia nr. 673 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 20 martie 2017. Invocă, de asemenea, Decizia nr. 25 din 3 octombrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 28 noiembrie 2017. Apreciază că nu au intervenit elemente noi, care să determine modificarea acestei jurisprudențe, soluția adoptată în deciziile citate, precum și considerentele acestora fiind valabile și în cauza de față.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

6. Prin Încheierea din 4 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.128/54/2016, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale**, excepție ridicată de Dan Dragoș Dumitrașcu într-o cauză penală.

7. Prin Încheierea din 3 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 5.861/107/2017/a2, **Tribunalul Alba — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Ovidiu Dumitru Toader într-o cauză penală.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin că dispozițiile criticate sunt neclare, permițând organelor judiciare să realizeze o încadrare juridică a faptelor într-un mod discreționar și, în consecință, să aplice o pedeapsă mai mare. Apreciază că sintagma „evidențierea, în actele contabile sau în alte documente legale” este lipsită de claritate, legiuitorul neprecizând dacă aceasta se referă la orice înregistrare în contabilitate sau la acele înregistrări care se concretizează într-o declarație fiscală pe baza căreia sunt stabilite taxe și impozite. Susține că în lipsa unei reglementări clare se ajunge la o încadrare juridică a faptelor greșită. Astfel, faptele sunt încadrate ca elemente constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală în forma continuată sau în mai multe infracțiuni de evaziune fiscală concurente, faptele sunt încadrate la infracțiunea reglementată de dispoziția criticată, și nu la cea prevăzută de art. 8 alin. (1) din același act normativ.

9. În continuare, face referire la jurisprudența Curții Constituționale prin care aceasta a constatat constituționalitatea dispozițiilor criticate, apreciind că în aceste cazuri instanța de contencios constituțional nu a avut în vedere și dispozițiile din Codul de procedură fiscală ce stabilesc raportările financiare ce trebuie depuse de contribuabili, termenele de depunere a acestora și termenele de plată. De asemenea, invocă Decizia nr. 673 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 20 martie 2017, și Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016, apreciind că în cazul sintagmei contestate nu a fost stabilit niciun criteriu ce trebuie avut în vedere la stabilirea înregistrărilor contabile ce se circumscriu săvârșirii infracțiunii de evaziune contabilă. Astfel, norma criticată nu conferă nicio garanție a respectării drepturilor constituționale împotriva arbitrarului, ceea ce conduce la afectarea principiilor securității juridice și previzibilității dreptului.

10. Susține că dispozițiile criticate aduc atingere și principiului egalității de arme, în condițiile în care organul judiciar are posibilitatea să aprecieze în mod arbitrar cu privire la momentul consumării infracțiunii de evaziune fiscală și să realizeze încadrarea juridică în consecință. Respectarea dreptului la apărare presupune realizarea unor acuzații clare care să permită inculpatului să își formuleze apărarea, urmărirea penală să fie efectuată de un organ judiciar competent și imparțial, iar inculpatul să aibă acces la toate probele din dosar. În final, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la principiul securității juridice.

11. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Prin incriminarea infracțiunilor de evaziune fiscală s-a urmărit protejarea relațiilor sociale privitoare la colectarea veniturilor bugetare, care presupun un comportament onest al contribuabililor, și nu sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale. Evidențierea unor operațiuni sau cheltuieli nereale (fictive) în documentele contabile sau financiar-fiscale oficiale constă în activitatea prin care în aceste documente sunt făcute consemnări care nu au la bază documente justificative valide, total sau parțial.

12. Instanța judecătorească reține, contrar susținerii inculpatului, că infracțiunea de evaziune fiscală reglementată de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 este definită de lege, în disimularea realității prin crearea aparenței existenței unei operațiuni care în fapt nu există. Pentru a asigura previzibilitatea legii penale, art. 2 din Legea nr. 241/2005 definește o serie de termeni, printre care și cel de documente legale, respectiv documentele prevăzute de Codul fiscal, de Codul de procedură fiscală, de Codul vamal, de Legea contabilității nr. 82/1991 și de reglementările elaborate pentru punerea în aplicare a acestora.

13. Având în vedere actele normative anterior enumerate, instanța judecătorească apreciază că, potrivit dispozițiilor legale criticate, necalcularea, neînregistrarea și neraportarea operațiunilor comerciale determină, în final, pagube la bugetul de stat prin nefacturarea veniturilor încasate și neplata obligațiilor fiscale aferente acestora. În ceea ce privește principiul previzibilității legii, invocă Decizia nr. 259 din 5 mai 2016 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 17 august 2016. Așa fiind, instanța apreciază că textul criticat reglementează o normă de drept penal substanțial, clară, precisă și previzibilă, care nu contravine dispozițiilor constituționale și convenționale invocate de autorul excepției.

14. **Tribunalul Alba — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că sintagma „în actele contabile ori în alte documente legale” este clar definită de lege, întrunind condițiile ce țin de claritatea și previzibilitatea legii. Astfel, potrivit reglementărilor legale în domeniul contabilității și fiscalității, contribuabilul trebuie să înregistreze în evidențele sale contabile toate operațiunile comerciale și toate veniturile obținute, iar unele dintre acestea și în alte documente prevăzute de lege, exemplul clasic reprezentându-l vânzările și cumpărările, operațiuni comerciale care se înregistrează atât în contabilitatea firmei, cât și în decontul de T.V.A., care este un document prevăzut de lege pentru stabilirea, calcularea și virarea sumelor datorate de contribuabil bugetului de stat și invers.

15. În același timp, aceste operațiuni se înregistrează și în jurnalul de cumpărări și în jurnalul de vânzări, iar necalcularea, neînregistrarea și neraportarea acestor operațiuni determină prejudicierea bugetului de stat prin neplata obligațiilor fiscale aferente operațiunilor respective. De asemenea, instanța judecătorească apreciază că norma criticată este clară din moment ce stabilește că pentru a se putea reține infracțiunea de evaziune fiscală trebuie ca înregistrările în actele contabile sau alte documente legale să producă efecte fiscale.

16. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

17. **Avocatul Poporului**, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile avocatului prezent, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, cu următorul conținut: „*Constituie infracțiuni de evaziune fiscală și se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 8 ani și interzicerea unor drepturi următoarele fapte săvârșite în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale: [...] c) evidențierea, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive.*”

21. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1

alin. (3) referitor la statul de drept, art. 1 alin. (5), potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3), potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, art. 24 referitor la dreptul la apărare. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor de lege criticate, dintr-o perspectivă identică, de exemplu, prin Decizia nr. 673 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 20 martie 2017, Decizia nr. 510 din 4 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 15 noiembrie 2017, Decizia nr. 450 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 9 noiembrie 2017, și Decizia nr. 435 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 18 octombrie 2017.

23. Curtea a observat că, prin Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, a statuat, cu valoare de principiu, că dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție impun garanția reglementării prin lege a incriminării faptelor și stabilirea sancțiunii corespunzătoare și, în mod implicit, obligația în sarcina legiuitorului de a adopta legi care să respecte cerințele de calitate ale acestora, care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție. Având în vedere jurisprudența proprie și pe cea a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la condițiile pe care o lege trebuie să le îndeplinească pentru a fi conformă Constituției și Convenției, Curtea a statuat că o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita. Totodată, Curtea, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, sulețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.

24. În continuare, Curtea a reținut că se constituie în infracțiunea de evaziune fiscală săvârșirea faptelor în

modalitățile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a)—g) din Legea nr. 241/2005, sub aspectul laturii subiective presupunând intenția directă calificată prin scop, și anume sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale. În cazul infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, elementul material al acesteia constă în evidențierea, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive.

25. Referitor la dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, Curtea a reținut că formulările speciale ce se regăsesc în materia contabilității și fiscalității impun contribuabililor obligații punctuale în ceea ce privește înregistrarea operațiunilor comerciale și a veniturilor obținute. Curtea a reținut că, de principiu, contribuabilul este obligat să își înregistreze toate aceste operațiuni în evidențele sale contabile, iar unele dintre acestea și în alte documente legale. De exemplu, vânzările, ca de altfel și cumpărările, se înregistrează atât în contabilitatea societății în ordine cronologică, potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, cât și în decontul de T.V.A., document special pentru stabilirea, calcularea și virarea sumelor datorate de contribuabil bugetului de stat și invers. Totodată, aceste operațiuni se înregistrează și în jurnalul de vânzări, și în jurnalul de cumpărări. Astfel, omisiunea evidențierii operațiunilor comerciale poate consta fie în neîntocmirea documentelor justificative pentru venitul realizat, fie în neînscrisura documentelor justificative întocmite în celelalte documente contabile sau în alte documente legale, fie înregistrarea unor venituri mai mici decât cele realizate în realitate. Necalcularea, neînregistrarea și neraportarea acestor operațiuni determină, în final, pagube la bugetul de stat, prin nefacturarea veniturilor încasate și neplata obligațiilor fiscale aferente acestora. Având în vedere aceste aspecte, Curtea a apreciat că sintagma „în actele contabile ori în alte documente legale” este clar definită de lege, întrunind condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate circumscrise principiului legalității prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, indivizii putându-și da seama din conținutul dispozițiilor legale incidente care sunt actele sau omisiunile care angajează răspunderea penală a acestora.

26. Neintervenind elemente noi, care să determine modificarea acestei jurisprudențe, soluția adoptată în deciziile citate, precum și considerentele acestora cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 sunt valabile și în cauza de față.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Dragoș Dumitrașcu în Dosarul nr. 2.128/54/2016 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și de Ovidiu Dumitru Toader în Dosarul nr. 5.861/107/2017/a2 al Tribunalului Alba — Secția penală și constată că dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și Tribunalului Alba — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 noiembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marișiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 878

din 15 decembrie 2020

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 587 alin. (2)
din Codul de procedură penală, ale art. 55¹ și ale art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013
privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare
în cursul procesului penal**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, ale art. 55¹ și ale art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de Maricel Bartic în Dosarul nr. 7.645/296/2018 al Judecătoriei Satu Mare — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.049D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că nu sunt indicate prevederile constituționale pretins a fi încălcate. Liberarea condiționată este un beneficiu și revine organelor de aplicare a legii să stabilească incidența acesteia, fără ca acest aspect să poată constitui obiectul controlului de constituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Sentința penală nr. 988 din 9 august 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.645/296/2018, **Judecătoria Satu Mare — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, ale art. 55¹ și ale art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, excepție ridicată de Maricel Bartic cu ocazia soluționării unei cereri de liberare condiționată.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, deoarece nu prevăd în mod expres care sunt motivele pentru care se poate dispune liberarea condiționată. Referitor la art. 55¹ din Legea

nr. 254/2013 se arată că acesta este neconstituțional, deoarece în perioada de amânare a liberării condiționate stabilită de instanță nu se calculează cele 6 zile compensatorii pentru condiții necorespunzătoare. În ceea ce privește art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013, se susține că în procesul-verbal întocmit de comisia din penitenciar, la descrierea faptei pe care a săvârșit-o, sunt trecute alte fapte decât cele pentru care a fost condamnat.

6. **Judecătoria Satu Mare — Secția penală**, în ceea ce privește dispozițiile art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, apreciază că atunci când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită. Termenul nu poate fi mai mare de un an și curge de la rămânerea definitivă a hotărârii. Astfel, condițiile de acordare a liberării condiționate sunt clar prevăzute de art. 100 din Codul penal.

7. Referitor la art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, instanța opinează că zilele compensatorii se calculează pentru fiecare 30 de zile petrecute în condiții necorespunzătoare. Faptul că o instanță stabilește, în mod definitiv, o dată de reanalizare a condamnatului în Comisia de liberări condiționate nu înseamnă că în acea perioadă nu se acordă zile compensatorii pentru condiții necorespunzătoare, ci că aceste zile nu influențează scurtarea datei de reanalizare, fiind avute în vedere la executarea pedepsei. În ceea ce privește dispozițiile art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013, instanța apreciază că autorul excepției este, în realitate, nemulțumit de modul de redactare a procesului-verbal întocmit cu privire la acordarea liberării condiționate.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, ale

art. 55¹ și ale art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013. Dispozițiile art. 55¹ au fost introduse prin art. I pct. 3 din Legea nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 18 iulie 2017. Aceste dispoziții au fost abrogate prin art. II pct. 2 din Legea nr. 240/2019 privind abrogarea Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și pentru modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 20 decembrie 2019. De asemenea, Curtea reține că art. III din Legea nr. 240/2019 prevede că: „Prevederile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, se aplică persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, a măsurilor preventive privative de libertate, minorilor care execută măsuri educative în centre de detenție, în centre educative sau în penitenciare, respectiv minorilor care au executat pedepse în penitenciare, potrivit Legii nr. 15/1968 privind Codul penal al României, cu modificările și completările ulterioare, și care execută, la data intrării în vigoare a prezentei legi, măsuri educative în centre de detenție, în aplicarea art. 21 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 289/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada cuprinsă între 24 iulie 2012 și data intrării în vigoare a prezentei legi.” Așa fiind, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea constată că dispozițiile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 îndeplinesc condiția de a fi „în vigoare”, putând analiza constituționalitatea acestora. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală: „Când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită. Termenul nu poate fi mai mare de un an și curge de la rămânerea definitivă a hotărârii.”;

— Art. 55¹ din Legea nr. 254/2013: „(1) La calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată.

(2) În sensul prezentului articol, se consideră condiții necorespunzătoare cazarea unei persoane în oricare centru de detenție din România care a avut lipsuri la condițiile impuse de standardele europene.

(3) În sensul prezentului articol, se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare cazarea în oricare dintre situațiile următoare:

a) cazarea într-un spațiu mai mic sau egal cu 4 mp/deținut, care se calculează, excluzând suprafața grupurilor sanitare și a

spațiilor de depozitare a alimentelor, prin împărțirea suprafeței totale a camerelor de deținere la numărul de persoane cazate în camerele respective, indiferent de dotarea spațiului în cauză;

b) lipsa accesului la activități în aer liber;

c) lipsa accesului la lumină naturală sau aer suficient ori disponibilitatea de ventilație;

d) lipsa temperaturii adecvate a camerei;

e) lipsa posibilității de a folosi toaleta în privat și de a se respecta normele sanitare de bază, precum și cerințele de igienă;

f) existența infiltrațiilor, igrasiei și mucegaiului în pereții camerelor de detenție.

(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și la calcularea pedepsei executate efectiv ca măsură preventivă/pedeapsă în centrul de reținere și arestare preventivă în condiții necorespunzătoare.

(5) În sensul prezentului articol, nu se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare ziua sau perioada în care persoana a fost:

a) internată în infirmerii din cadrul locurilor de deținere, în spitale din rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor, a Ministerului Afacerilor Interne sau din rețeaua sanitară publică;

b) în tranzit.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care persoana a fost despăgubită pentru condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru perioada pentru care s-au acordat despăgubiri și a fost transferată sau mutată într-un spațiu de detenție având condiții necorespunzătoare.

(7) Beneficiul aplicării dispozițiilor alin. (1) nu poate fi revocat.

(8) Perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012.”

— Art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013: „Propunerea comisiei pentru liberare condiționată este cuprinsă într-un proces-verbal motivat, care cuprinde poziția membrilor comisiei față de propunerea de liberare.”

12. Autorul excepției de neconstituționalitate nu indică prevederile constituționale pretins a fi încălcate de dispozițiile de lege criticate.

13. Instanța judecătorească susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 23 alin. (5), potrivit căruia, în cursul urmăririi penale, arestarea preventivă se poate dispune pentru cel mult 30 de zile și se poate prelungi cu câte 30 de zile cel mult, fără ca durata totală să depășească un termen rezonabil, și nu mai mult de 180 de zile.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea observă că autorul acesteia susține că textul este neconstituțional, deoarece nu prevede care sunt motivele pentru care se poate dispune liberarea condiționată. În acest context, Curtea reține că, prin Decizia nr. 67 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 388 din 17 mai 2019, paragrafele 13—16, a constatat că liberarea condiționată este o modalitate de individualizare a executării detențiunii pe viață și a pedepsei închisorii, fără lipsire de libertate, acordată prin hotărâre definitivă a instanței de judecată, drept urmare a îndeplinirii de către persoana condamnată a condițiilor impuse în privința conduitei sale pe timpul executării fracției obligatorii din pedeapsă, precum și sub rezerva îndeplinirii integrale, sub controlul serviciului de probațiune, pe durata termenului de supraveghere a măsurilor și obligațiilor prevăzute de lege și impuse prin hotărârea judecătorească de acordare a liberării condiționate.

15. Liberarea persoanei condamnate înaintea epuizării termenului pedepsei este un beneficiu prevăzut de lege, și nu un drept. Acordarea acestui beneficiu este lăsată de legiuitor la aprecierea instanței de judecată, care va analiza, conform prevederilor art. 587 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, coroborate cu cele ale art. 99 alin. (1) din Codul penal și, respectiv, ale art. 100 alin. (1) din Codul penal, precum și potrivit dispozițiilor art. 97 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea penală pentru dispunerea acesteia.

16. În acest sens, art. 99 alin. (1) din Codul penal prevede că liberarea condiționată, în cazul detențiunii pe viață, poate fi dispusă dacă: cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detențiune; cel condamnat a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei; cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, în afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; instanța are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate. Totodată, art. 100 alin. (1) din Codul penal prevede că liberarea condiționată, în cazul pedepsei închisorii, poate fi dispusă dacă: cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani; cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis; cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, în afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; instanța are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate.

17. Prin urmare, Curtea a constatat că, atât în ipoteza liberării condiționate dispuse cu privire la o persoană care a fost condamnată la pedeapsa închisorii, cât și în cazul liberării condiționate, ca formă de individualizare a pedepsei detențiunii pe viață, instanța judecătorească competentă să analizeze cererea de liberare condiționată nu este investită doar pentru a verifica formal faptul că fracțiile de pedeapsă prevăzute la art. 99

alin. (1) lit. a) și, respectiv, la art. 100 alin. (1) lit. a) din Codul penal au fost executate, ci pentru a aprecia cu privire la îndeplinirea tuturor condițiilor reglementate la art. 99 alin. (1) și, respectiv, art. 100 alin. (1) din Codul penal. Așa fiind, Curtea apreciază că legiuitorul a reglementat în Codul penal condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a se putea dispune liberarea condiționată, astfel încât critica autorului excepției este neîntemeiată.

18. În continuare, Curtea observă că în motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 se susține că în perioada de amânare a liberării condiționate stabilită de instanță nu se calculează cele 6 zile compensatorii pentru condiții necorespunzătoare, iar în ceea ce privește art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013, se susține că în procesul-verbal întocmit de comisia din penitenciar, la descrierea faptei pe care a săvârșit-o, sunt trecute alte fapte decât cele pentru care a fost condamnat.

19. Având în vedere aceste critici, Curtea constată că autorul excepției de neconstituționalitate nu formulează veritabile argumente referitoare la neconstituționalitatea textelor menționate, ci critică, pe de-o parte, modalitatea de calcul al termenului după expirarea căruia propunerea sau cererea de liberare condiționată va putea fi reinnoită, și, pe de altă parte, modalitatea de completare a procesului-verbal întocmit de comisia din penitenciar.

20. Or, analiza aspectelor anterior arătate nu este de competența Curții Constituționale, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată”.

21. Curtea nu poate cenzura astfel de critici, întrucât, dacă ar proceda ca atare, ar săvârși o imixtiune în atribuțiile autorității judecătorești. De aceea, din această perspectivă, având în vedere dispozițiile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 și ale art. 126 alin. (1) din Constituție, excepția de neconstituționalitate apare ca fiind inadmisibilă, soluționarea sa excedând competenței Curții Constituționale.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Maricel Bartic în Dosarul nr. 7.645/296/2018 al Judecătoriei Satu Mare — Secția penală și constată că dispozițiile art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55¹ și ale art. 97 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Satu Mare — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 880

din 15 decembrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Constantin Traian Don în Dosarul nr. 4.213/108/2014* al Tribunalului Arad — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.202D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției și pentru partea Florentin Marcel Șucan, doamna avocat Nadia Vucoiev, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra adresei transmise de către Administrația Națională a Penitenciarelor — Penitenciarul Timișoara — Cabinetul medical prin care se învederează că autorul excepției de neconstituționalitate este contact direct cu o persoană confirmată pozitiv cu infecția SARS-CoV-2, motiv pentru care, până la efectuarea testărilor specifice, nu este posibilă prezența acestuia la termenul din această dată. Învederează Curții posibilitatea stabilirii unui alt termen de judecată.

3. Avocata prezentă apreciază că nu se impune acordarea unui nou termen de judecată, având în vedere că îl reprezintă pe autorul excepției, pe de-o parte, iar prezența acestuia nu este obligatorie în fața Curții Constituționale, pe de altă parte.

4. Președintele Curții solicită reprezentantei autorului excepției să îi comunice dacă a luat legătura cu acesta. Doamna avocat învederează că a luat legătura cu autorul excepției, acesta fiind informat că îl reprezintă în fața Curții Constituționale.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul doamnei avocat Nadia Vucoiev, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Apreciază că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 11, art. 21 și art. 23 alin. (11). Apreciază, totodată, că modalitatea de modificare a textului criticat nu respectă cerințele de claritate și previzibilitate, aspecte esențiale ale unei norme de incriminare. Invocă Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015. Or, prin modificarea limitelor de pedeapsă în cazul infracțiunii prevăzute de textul criticat, la opt ani de la intrarea în vigoare a acestuia și doar prin raportare la prejudiciul creat, nu sunt respectate

standardele impuse de Curtea Constituțională în materia clarității și previzibilității legii. Consideră că se creează o discriminare între persoanele judecate și condamnate înainte de majorarea pedepsei și cei judecați și condamnați ulterior acestui moment.

6. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că dispozițiile criticate sunt clare și previzibile, infracțiunile de evaziune fiscală fiind infracțiuni de prejudiciu, acestea având ca urmare imediată crearea unei pagube bugetului general consolidat. Reglementarea limitelor de pedeapsă reprezintă atributul legiuitorului exercitat în temeiul competenței sale de stabilire a politicii penale, neîncalcând prevederile constituționale invocate de autorul excepției. Invocă Decizia nr. 258 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 19 august 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

7. Prin Încheierea din 6 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.213/108/2014*, **Tribunalul Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale**, excepție ridicată de Constantin Traian Don într-o cauză penală.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține că dispozițiile criticate încalcă prezumția de nevinovăție, componentă obligatorie a dreptului la un proces echitabil, în condițiile în care doar judecătorul, prin hotărârea pronunțată ca urmare a unei evaluări de ansamblu a tuturor probelor aflate la dosarul cauzei, deține prerogativa de a stabili existența sau inexistența prejudiciului, respectiv valoarea acestuia, ca element constitutiv al infracțiunii de evaziune fiscală, de constatarea căruia depinde însăși tipicitatea infracțiunii. Apreciază că dispoziția criticată este lipsită de claritate și previzibilitate, conducând la reținerea unor situații ce nu pot fi anticipate de persoanele acuzate de comiterea infracțiunii de evaziune fiscală. Invocă Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015. Totodată, textul nu permite stabilirea în mod clar a cazurilor în care neîndeplinirea unor obligații fiscale poate intra sub incidența dreptului penal, cu consecința atragerii răspunderii penale pentru forma agravată a infracțiunii de evaziune fiscală.

9. Apreciază că nu se poate pune semnul egalității între neîndeplinirea obligațiilor fiscale și noțiunea de prejudiciu, în condițiile în care producerea unui prejudiciu presupune în mod obligatoriu diminuarea patrimoniului, condiție ce nu este satisfăcută în cazul neîndeplinirii unor obligații fiscale. Principiul legalității incriminării și pedepsei consacrat de dispozițiile art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale presupune definirea în mod clar, prin lege, a infracțiunilor și a pedepselor aplicabile, această cerință fiind

îndeplinită atunci când justițiabilul are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice, care sunt actele sau omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este sancțiunea pe care ar putea să o atragă conduita sa.

10. **Tribunalul Arad — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 258 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 19 august 2016.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului prezent, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005. Textul criticat a fost modificat prin articolul unic pct. 5 din Legea nr. 50/2013 privind modificarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 19 martie 2013. Textul criticat are următorul conținut: „*Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 100.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 5 ani.*”

15. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5), potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 21 alin. (3), potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, art. 23 alin. (11) referitor la prezumția de nevinovăție și art. 23 alin. (12), potrivit căruia nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 și 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, în ceea ce privește critica referitoare la prerogativa de a stabili existența sau inexistența prejudiciului, respectiv valoarea acestuia, ca element constitutiv al infracțiunii de evaziune fiscală, de constatarea căruia depinde însăși tipicitatea infracțiunii, Curtea observă că, prin Decizia nr. 258 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 19 august 2016, a apreciat că trebuie distins între latura penală și latura civilă a procesului penal. În ceea ce privește prejudiciul ce interesează în soluționarea laturii civile a procesului penal în cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală, Curtea a

observat că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 23 noiembrie 2015, a statuat că, în cauzele penale având ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute în Legea nr. 241/2005, instanța, soluționând acțiunea civilă, dispune obligarea inculpatului condamnat pentru săvârșirea acestor infracțiuni la plata sumelor reprezentând obligația fiscală principală datorată și la plata sumelor reprezentând obligațiile fiscale accesorii datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală.

17. Cu același prilej, în ceea ce privește prejudiciul ce interesează în soluționarea laturii penale a procesului în cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală, Curtea a apreciat că, în general, acesta este constat de către organele fiscale prin actele de control pe care le întocmesc, iar, ulterior, acesta este stabilit prin raportul de constatare fiscală sau raportul de expertiză contabilă/fiscală. Totodată, în baza probelor, instanța de judecată se va pronunța asupra existenței și întinderii acestuia. Curtea reține că există posibilitatea ca prejudiciul ce va fi stabilit de instanța de judecată prin soluționarea acțiunii civile să fie superior prejudiciului stabilit în cursul urmăririi penale — cu incidență și asupra laturii penale a procesului —, deoarece, în intervalul de timp cuprins între finalizarea fazei de urmărire penală și pronunțarea unei soluții definitive în cauză, prejudiciul va spori prin adiționarea dobânzilor și penalităților de întârziere. Totodată, prin Decizia nr. 362 din 24 aprilie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 31 mai 2012, Curtea a constatat că instanței de judecată îi revine rolul de a înfăptui actul de justiție și de a aprecia dacă există prejudiciu, care este întinderea acestuia, modul de producere, persoana vinovată etc.

18. De asemenea, în ceea ce privește contestarea valorii prejudiciului determinat de către organul competent potrivit legii, prin Decizia nr. 333 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 24 august 2017, și Decizia nr. 664 din 24 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 20 aprilie 2018, Curtea a constatat că, din perspectiva legalității administrării probelor, aceste aspecte sunt verificate de către judecătorul de cameră preliminară, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, iar acesta, în baza art. 346 alin. (3) lit. b) și alin. (4) din același cod, poate exclude una, mai multe sau toate probele administrate în cursul urmăririi penale. După începerea judecării, dispusă de judecătorul de cameră preliminară, în fața instanței de judecată pot fi puse în discuție (numai) aspecte ce țin de temeinicia probelor, aspecte referitoare la împrejurări de fapt ce reies din proba contestată și care, raportat la acuzația concretă pentru care a fost dispusă trimiterea în judecată, prezintă relevanță.

19. Astfel, Curtea a constatat că nimic nu oprește partea căreia probele avute în vedere îi sunt defavorabile să le conteste din perspectiva temeiniciei — în faza de judecată imediat după citirea rechizitoriului, dar anterior audierii inculpatului —, cerând astfel readministrarea/refacerea lor de către instanța de judecată în condiții de publicitate, nemijlocire și contradictorialitate. Terminologia utilizată de legiuitor are în vedere probele administrate în cursul urmăririi penale care nu au fost contestate. În acest sens, Curtea a observat că alin. (5) al art. 374 din Codul de procedură penală prevede că „*Președintele întreabă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe*”, părțile și persoana

vătămată având posibilitatea să conteste probele administrate și să propună administrarea de probe, indiferent dacă au fost sau nu administrate în faza de urmărire penală.

20. Totodată, cu privire la posibilitatea readministrării probelor administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți, Curtea a reținut că, potrivit art. 374 alin. (8) din Codul de procedură penală, acestea pot fi administrate din oficiu de către instanță, dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Faptul că această posibilitate este atributul exclusiv al instanței de judecată nu este de natură a afecta în niciun fel dreptul la apărare ori dreptul la un proces echitabil, pentru că, potrivit art. 349 alin. (1) din Codul de procedură penală, „*Instanța de judecată soluționează cauza dedusă judecății cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali și asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului, cu respectarea deplină a legii*”.

21. În ceea ce privește critica potrivit căreia textul nu permite stabilirea în mod clar a cazurilor în care neîndeplinirea unor obligații fiscale poate intra sub incidența dreptului penal, cu consecința atragerii răspunderii penale pentru forma agravată a infracțiunii de evaziune fiscală, Curtea reține că, prin Decizia nr. 259 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 17 august 2016, a observat că, potrivit Legii nr. 241/2005, constituie infracțiune de evaziune fiscală săvârșirea faptelor în modalitățile prevăzute la alin. (1) lit. a)–g) al art. 9 din acest act normativ, sub aspectul laturii subiective presupunând intenția directă calificată prin scop, și anume sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale.

22. Astfel, Curtea a reținut că doar dacă se constată că scopul prevăzut de lege — sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale — a fost urmărit prin săvârșirea faptei, se va reține săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală. Așa fiind, reglementarea acestei fapte ca infracțiune nu presupune înlăturarea posibilității corectării anumitor erori intervenite în completarea unor acte și nici că efectuarea acestor corecturi ar echivala cu săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, atât timp cât scopul urmărit nu este acela de sustragere de la îndeplinirea obligațiilor fiscale.

23. În ceea ce privește lipsa de claritate și previzibilitate a dispozițiilor criticate, Curtea relevă că, prin Decizia nr. 171 din

26 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 6 august 2020, a reținut că principiul legalității incriminării și pedepsei consacrat de dispozițiile art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale presupune definirea în mod clar, prin lege, a infracțiunilor și a pedepselor aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când justițiabilul are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice, care sunt actele sau omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este sancțiunea pe care ar putea să o atragă conduita sa.

24. Curtea a statuat că dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție impun garanția reglementării prin lege a incriminării faptelor și stabilirea sancțiunii corespunzătoare și, în mod implicit, obligația în sarcina legiuitorului de a adopta legi cu respectarea cerințelor de calitate a acestora, care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție. Având în vedere jurisprudența proprie și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la condițiile pe care o lege trebuie să le îndeplinească pentru a fi conformă Constituției și Convenției, Curtea a reținut că o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita. Totodată, Curtea, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.

25. Aplicând aceste considerente de principiu, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate sunt clar definite de lege, întrunind condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate circumscrise principiului legalității prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, indivizii putându-și da seama din conținutul dispozițiilor legale incidente care sunt actele sau omisiunile care angajează răspunderea penală a acestora.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Traian Don în Dosarul nr. 4.213/108/2014* al Tribunalului Arad — Secția penală și constată că dispozițiile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Arad — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 10

din 14 ianuarie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (3)
din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriază.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, excepție ridicată de Ionel Crăciun în Dosarul nr. 78/91/2019/a1 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.966D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care arată că prevederile de lege criticate atribuie prefectului rolul de a lua act de încetarea mandatului de consilier local, printr-un act administrativ cu caracter declarativ, iar nu constitutiv de drepturi. De asemenea, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, de exemplu, Decizia nr. 684 din 2 noiembrie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 494 din 15 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 78/91/2019/a1, **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.** Excepția a fost ridicată de Ionel Crăciun într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ (ordin de încetare a mandatului de consilier local).

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 sunt neconstituționale, deoarece acest text reglementează competența prefectului de a constata încetarea de drept a mandatului, la sesizarea partidului politic al cărui consilier a fost exclus, deși art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 393/2004 reglementează pentru aceeași ipoteză competența consiliului local/județean de a constata încetarea de drept a mandatului de consilier. Reglementarea prin două texte de lege contradictorii a aceleiași situații juridice creează incertitudine și neclaritate în aplicarea legii, fiind vorba de un text [art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004] care nu îndeplinește cerințele esențiale constituționale pe care trebuie să le îndeplinească orice lege, de a fi clară, precisă și predictibilă, conform art. 1 alin. (5) din Constituție.

6. **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal** nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare. Ulterior sesizării Curții Constituționale, Legea nr. 393/2004 a fost abrogată potrivit art. 597 alin. (2) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019. Însă, întrucât în cauza dedusă judecării instanței judecătorești produc efecte juridice prevederile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea reține ca obiect al excepției aceste prevederi de lege, având următorul cuprins: „*În cazul prevăzut la art. 9 alin. (2) lit. h¹*), în termen de 30 de zile de la data sesizării partidului politic sau a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale pe a cărei listă consilierul local sau consilierul județean a fost ales, prefectul constată, prin ordin, încetarea mandatului consilierului local sau județean înainte de expirarea duratei normale a acestuia și declară vacant locul consilierului local sau județean.”

11. În opinia autorului excepției, prevederile de lege ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în esență, autorul acesteia argumentează pretinsa contrarietate dintre dispozițiile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 și prevederile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală prin evidențierea unui posibil conflict între dispozițiile art. 12 alin. (3) și ale art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 393/2004, cu privire la autoritatea administrației publice care are competența de a constata încetarea mandatului consilierului local/județean înainte de expirarea duratei normale a acestuia, în situația pierderii calității de membru al partidului politic sau al

organizației minorităților naționale pe a căru/cărei listă a fost ales. Or, asemenea aspecte nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate, ci se circumscriu unor probleme de interpretare a legii.

13. În sensul jurisprudenței Curții Constituționale (cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 19 din 21 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 18 martie 2003), este atribuția instanțelor de judecată să interpreteze și să determine dispozițiile legale aplicabile în raport cu starea de fapt stabilită, iar în acord cu prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției.

14. Curtea observă că problema interpretării prevederilor art. 9 alin. (3) și (4) și ale art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004, pentru a stabili dacă există o competență exclusivă a instituției prefectului pentru constatarea încetării mandatului consilierului local/județean înainte de expirarea duratei normale a acestuia, în situația pierderii calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a căru/cărei listă a fost ales, în condițiile dispozițiilor art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004, sau dacă, dimpotrivă, există o competență alternativă a prefectului și a consiliului local/județean, în

condițiile reglementate de art. 9 alin. (3) și (4) din același act normativ, a fost examinată de Înalta Curte de Casație și Justiție cu prilejul pronunțării unei hotărâri prealabile prin care s-a dat o rezolvare de principiu cu privire la această chestiune de drept. Astfel, prin Decizia nr. 45 din 12 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 17 iulie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că: „Dispozițiile art. 9 alin. (3) și (4) și art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că în situația pierderii de către consilierul local sau județean a calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a căru/cărei listă a fost ales, prefectului îi este recunoscută competența exclusivă de a constata, prin ordin, încetarea mandatului alesului local, înainte de expirarea duratei normale a acestuia, la sesizarea partidului politic sau a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale pe a căru/cărei listă a fost ales consilierul în cauză.”

15. Prin urmare, întrucât în realitate, criticile aduse dispozițiilor legale ce formează obiectul excepției vizează exclusiv aspecte referitoare la interpretarea legii, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă, urmând a fi respinsă, ca atare.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, excepție ridicată de Ionel Crăciun în Dosarul nr. 78/91/2019/a1 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 ianuarie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

